

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

Zpravodaj č. 1/2010.

Období od 01.01.2010 do 30.06.2010

Vážení členové!

Rok 2010 jsme začali pracovně. Již v lednu, dlouho připravovaná výstava "Tvořivost ve volném čase", byla otevřena. Přečtěte si více o této aktivitě v informaci od Leony Sabolek. Na "pracovní zábavě" v únoru, po zasedání Správní rady České besedy, jsou dohodnuté činnosti pro tento rok. Zkoušky naší malé pěvecké skupiny začaly v dubnu. Na prvním setkání, které se konalo na velvyslanectví České republiky bylo vybrány "pisničky" a domluveny podmínky pro konání zkoušek. Touto příležitostí chci poděkovat všem členům, kteří vyjádřili svůj zájem o tuto činnost.

V červnu jsme uspořádali výlet do Kreševa a začali natáčet dokumentární film "Probuzené loutky." Přijali jsme pozvání k účasti na natáčení série s názvem "I my jsme Bosna a Hercegovina". Konkrétně, místní televize TV Vogošća natáčela půlhodinové série o práci "menšinových" spolků.

Pokračovali jsme ve spolupráci se Sdruženími "Cankar", "HUM", "Polša" a Sdružením občanů italského původu. Konalo se setkání s primátorem obce Novo Sarajevo, kde jsme představili náš hlavní problém spojený s nedostatkem prostoru za práci. Bohužel, toto setkání skončilo neúspěšně, protože informace, které jsme obdrželi znamená, že všechny dostupné prostory v této obci jsou pronajaté pouze ve veřejném nabídkovém řízení.

Toto je stručný přehled nejdůležitějších činností v minulosti.

Jovanka Manžalović Šalaka

Výstava "Tvořivost ve volném čase" byla v Malé galerii františkánského kláštera sv Ante od 11.01. do 18.01.2010

V Malé galerii Františkánského kláštera sv. Ante na Bistriku, 11.01.2010, byla oficiálně otevřena výstava "Tvořivost ve volném čase", která se již tradičně koná každý druhý rok v organizaci "České besedy" Sarajevo, ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí České republiky, Velvyslanectvím České republiky v Bosně a Hercegovině a Františkánským klášterem sv. Ante na Bistriku.

Výstava otevřela Jovanka Manžalović Šalaka, předseda "České besedy" Sarajevo. Tématem této výstavy byla Praha, respektive, jak historické tak i současné fotografie hlavního města České republiky. Podpředseda Tomislav Krzyk pár slovy předložil řadu méně známých kuriozit o Praze.

Přípravy na výstavu učinila Jovanka Manžalović Šalaka s členy Besedy, a její postavení provedl Duško Toholj. Své práce vystavilo 19 členů "Česká besedy", a kromě fotografií z Prahy zde byly vystavené i jiné exponáty, které svědčí o inspiraci a talentu který mají v sobě. I tato výstava potvrdila vysokou uměleckou úroveň autorů, ale také jejich výbornou prezentaci v souladu s výstavním prostorem a atmosférou.

Výstava vzbudila velký zájem mezi veřejností a sdělovacími prostředky. Při otevření, spolu s dalšími hosty, byla i konzulka Jana Stará, pan Matko Kovačević (HKD Napredak), Vasilij Ibrahimagić (Sdružení Makedonců), stejně jako členové SKD Cankar.

Leona Sabolek

Schůzka s etnology

Koncem května 2010 se v Sarajevské pivnici na Bistriku sešli zástupci "Česká besedy" Sarajevo se

čtrnácti etnologi z České republiky, jejich kolegině ze Slovenska a kolegou ze Srbska.

Mezi hosty byli staří známí, etnologové Dr. Zdeněk Uherek a Dr. Jan Pospíšil, kteří navštívili naše město v roce 1996, kdy bylo Sarajevo ještě těžce poznamenáno jizvami války. Během svého prvního pobytu, promluvili k občanům českého původu, kteří přežili obležení Sarajeva. Rozhovory s krajany, výsledky svých výzkumů, a svoje dojmy, dr Uherek později publikoval v knize. V Sarajevské pivnici "Besednici" a hosté spolu zpívali české písně a vyměnili dárky. Hosté dostali trička se znakem "České Besedy" Sarajevo, a hostitelé ručně vyráběné suvenýry - panenky v českých krojích, a od hosta ze Slovenska „Borovičku“, známý nápoj

Jadranka Šuster

Probuzené loutky

V Divadle mladých v Sarajevu 13.06.2010 začalo natáčení dokumentárního filmu s pracovním názvem "Probuzené loutky". Příležitostí bylo loňské 100-výročí loutkářství, a jeho zakladatelé, stejně jako mnoho jiných forem života ve městě v Sarajevu byli právě Češi. Důležitou roli ve filmu má staré loutkové divadlo, které je drženo v rodině Stuchlý. Film by měl být dokončen do patnáctého výročí obnovení práce "České besedy" Sarajevo, tedy na proslavu svatého Václava 28.09.2011. Na pracovním domlouvání a prvním scénami filmu se podíleli: předseda "České besedy" Sarajevo Jovanka Manzalović Šalaka a podpředsednice Leona Sabolek, herci-loutkáři Ante Hrkač, Jasminka Požek a Drago Buka, kameramani Senka Paunović Sivjakov a Igor Sivjakov a výkonný producent Mirsad Tukić.

Leona Sabolek

Výlet do Kreševa

"Česká beseda" Sarajevo každý rok organizuje výlety, kde se členové mohou setkat s patinou bosenskohercegovinské historie. Cílem putování 26.06.2010 bylo královské město Kreševo.

Po příjezdu autobusu do Kreševa, jsme došli mírným svahem starého františkánského kláštera, který je zde po staletí, a jeho současná podoba pochází od roku 1895. Zde nás přivítali hostitel mnich a nejdříve nás odvedl ke kostelu sv. Kateřiny. Starý kostel obnovený podle projektu Karla Paržika, musel být zbourán kvůli potopení hlavního oltáře. Nova byla postavena v letech 1963 až 1970, a je zdobena mozaikou Ive Dulčića. Interiér kostela má řadu

cenných obrazů neznámých autorů 17. a 18. století. Nejznámější z nich je "Bosanská královna s sv. Františkem daruje Kreševský klášter Matky Boží." Na jejich restaurování pracoval akademský malíř Gabriel Jurkić. Zde je také krypta kreševských františkánů, mezi nimiž je i biskup.

V klášteře je staré muzeum, které ve svém náručí hlídá řadu cenností z minulosti tohoto kraje. Kromě sbírek svatých předmětů, jsou zastoupeny exponáty z oblasti těžby a tradičních kovářských a dalších řemesel. K dispozici je celá řada cenných dokumentů a knih. V muzeu je pamětní místnost fra Grge Martića, a busta tohoto velkého františkána, dílo Ivana Meštrovića, se nachází na přední straně. Klášter má bohatou knihovnu, kterou jsme tentokrát, bohužel, nemohli vidět.

Cesta pokračovala lesem do restaurace "Rybník." Zde nás čekal oběd po výběru - pstruh nebo řízek. Po vynikajícím obědě jsme se zabavili až do odpoledne. Veselou náladu při zpěvu naš nejmladší člen Ivan Milošević doprovodil hrou na tamburicu.

Na zpáteční cestě jsme se na kratší dobu zastavili v samém Kreševu, abychom se prošli jeho slavným historickým jádrem. Tento výlet zůstane ve velmi dobré paměti všech účastníků.

Leona Sabolek

Sledujme Českou televizi!

Drazí, všichni, kdo máte rádi český jazyk a českou kulturu - tady jedna zajímavost pro Vás! Pokud máte bezdrátové, kabelové nebo ADSL připojení k Internetu, máte možnost sledovat programy České televize.

Už nějakou dobu tuto možnost využívám a, ve zkratce, jsem nadšená! Denně sleduji různé emise - reportáže z České republiky, z míst, kde jsem i kde nejsem byla, show představení, hudební pořady, soutěže - nemá co nemá! Obdivuji filmové umění českých autorů - nahrávky z přírodních krás a kulturního dědictví, a to nejen z České republiky, ale také z různých částí světa. Dívám se i na populární kuchařské pořady, pořady pro děti a mnoho dalších.

Stále lze něco sledovat "živě" (live). Někdy se, když se rozhodnete, co chcete vidět objeví informace, že konkrétní pořad můžete vidět pouze na území České republiky nebo jsou v současné době chráněny autorským právem. Bez ohledu na to, vždy se něco zajímavého nachází na jednom ze čtyř kanálů České televize. Kupodivu je, že v mém domě sleduji a poslouchám na programy, jako bych byl v České republice.

Neocenitelné pro výuku českého jazyka!

Co udělat? Nejprve klikněte na:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

Pak zvolte ČT1, ČT2, ČT3 a ČT4.

Program, který jde živě je označen "live". Obvykle se jedná o zprávy.

Na webových stránkách si můžete vybrat z různých představení. Některá z nich se již nevysílají, ale jsou archivována, takže je můžete vidět kdykoli budete chtít. Tak například, sleduji seriál Vyprávěj od prvního dílu, ve kterém se, mimo druhých, objevuje jako herec i slavný filmový režisér Jiří Menzel. Prostřednictvím příběhu chlapce sledujeme osudy jedné české rodiny. V hrané části jsou uklopené dokumentární záběry zachycující různé aspekty české společnosti ve druhé polovině dvacátého století - sociální, kulturní, politické, historické ...

Zajímavý je také seriál Poste restante s typickým českým humorem.

Pokud máte rádi show programy, pohleďte Uvolněte se, prosím.

Česká republika je známá po své krajinářské architektuře (komplex zámku Lednice s parkem je na seznamu světového dědictví UNESCO). Rajské zahrady nám ukazují zábavnou formou, prostřednictvím dialogu otce a syna, české botanické zahrady.

Použijte úspěchy moderní technologie a užívejte si!

Jadranka Šuster

Informace o Radě národnostních menšin Federace Bosny a Hercegoviny

Zákonem o ochraně národnostních menšin ve Federaci BiH, přijatým 04.09.2008 Parlamentem a Sněmovnou reprezentantů, jsou potvrzena práva a povinnosti příslušníků národnostních menšin, stejně

jako Poradní výbor pro národnostní menšiny Federace.

Federální ministerstvo spravedlnosti je 26.11.2008 vyhlásilo Veřejné pozvání Spolkům národnostních menšin aby delegovali zastupce na Ustavující zasedání Rady národnostních menšin. Zasedání se konalo dne 15.12.2008, a zvoleni jsou zástupci, kteří se budou zabývat skutečným vznikem Rady.

Po sérii setkání a jednání ve Vládě Federace a Komise pro lidská práva se zástupci prozatímní Rady, paní Sanjou Bogdanović, Hidajetou Redžić a Irmou Muratović, rozhodnuto je o zřízení Poradního výboru národnostních menšin v rámci Federace ze strany Parlamentu a Sněmovny reprezentantů 21.05.2009.

Parlament Federace 03.12.2009 vydal Rozhodnutí o zřízení a jmenování členů Rady národnostních menšin Federace. Byli jmenováni Abinon Iso - Žid, Bahoš Emil - Slovák, Sanja Bogdanović - Slovinka, Čengić Irmina - Polka, Čivić Petar - Ital, Slavica Durić - Makedonka, Krzyk Tomislav - Čech, Muratović Irma - Maďarka, Redžić Hidajeta - Černohorka, Varan Hakan - Turek a Zenillahu Džemina - Albánka. Není jmenován zástupce Romů, Němců, Rumunů, Rusů, Rusínů a Ukrajinců, protože se žádný z nich neodezval.

Inaugurační zasedání výše jmenovaných se konalo dne 15.02.2010, a na němu byl přijat Statut, Jednací řád, zvolen předseda, dva podpředsedové, stejně jako pracovní orgány - komise.

Předsedou je zvolena Sanja Bogdanović, a za místopředsedy Redžić Hidajeta a Muratović Irma. Předseda Komise ústavních práv je Čivić Petr, a předseda Komise pro zachování identity je Tomislav Krzyk.

Tomislav Krzyk

IN MEMORIAM

Ana Bočková zemřela 14. června 2010 v 64 letech.

**Akční plán
pro období od 01.07.2010 do 31.12.2010**

1. Zpravodaj č.1/2010;
2. Sbírka archivních materiálů pro dokumentární film "Probuzené loutky";
3. Sbírka archivních materiálů pro monografii "Čechů v Sarajevu";
4. Otevření "Českého koutku" - Knihovna Sdružení;
5. Zkoušky a setkání s "českými lidovkami";
6. Oslavy Dne sv.Václava a čtrnáctiletého výročí práce Sdružení;
7. Schůzka u příležitosti Vánoc a novoročních svátků;

Důležitá poznámka: *Pomoc při realizaci těchto aktivit všech zúčastněných členů Sdružení je vítána.*

S tímto Zpravodajem v příloze: "Pojďme společně zpívat" písničky ""!

Sarajevo, 01.07.2010

Rada České Besedy Sarajevo

Zpravodaj připravila: Jovanka Manžalović Šalaka
Lektorisala: Gordana Frimel
Přeložil Jaroslav Kořízek
Příprava a tisk: Igor Sivjakov